

23.11.2015

Stj/2

§ 1133

Kansainvälisen adoptiopalvelun jatkoluvan hakeminen

HEL 2015-010845 T 05 02 09

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että adoptiolautakunnalta haetaan lupaa kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen viideksi vuodeksi 1.1.2016 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa sosiaali- ja terveystieteiden laitoksen laatimaan ja jättämään tarvittavat hakemusasiakirjat adoptiolautakunnalle määräaikaan mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kertomus kansainvälisestä adoptiosta 2015
- 2 Adoptiotilasto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Adoptiolautakunta

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta esittää kansainvälisen adoptiopalvelun jatkoluvan hakemista adoptiolautakunnalta. Valviran yhteydessä toimivan adoptiolautakunnan tämän vuoden viimeinen kokous on 15.12.2015.

Sosiaalilautakunnalla on ollut lupa toimia palvelunantajana kansainvälisissä adoptioasioissa 29.11.1985 lukien. Lupa myönnetään aina viideksi vuodeksi kerrallaan ja nykyinen lupa on voimassa 31.12.2015 saakka. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa adoptiotoimintaa hoitaa perheiden erityispalvelujen perheoikeudellisten asioiden yksikkö.

Kansainvälisestä adoptiopalvelusta säädetään adoptiolaissa (20.1.2012/22). Lupa adoptiopalvelun antamisesta voidaan myöntää hakijalle, joka toimii ilman taloudellisen voiton tavoittelua ja jonka harkitaan kykenevän antamaan kansainvälistä adoptiopalvelua ammattitaitoisesti, pitkäjänteisesti ja luotettavasti.

Kansainvälisen adoptiopalvelun tarkoituksena on välittää adoptioija, jolla on asuinpaikka Suomessa, sellaiselle alle 18-vuotiaalle lapselle, jolla on asuinpaikka vieraassa valtiossa ja joka tarvitsee adoptiovanhemmat. Tehtävänä on myös avustaa adoption vahvistamiseen liittyvissä toimenpiteissä sekä auttaa ja tukea lasta ja adoptiovanhempia tarvittaessa myös sen jälkeen, kun adoptio on vahvistettu. Palvelunantajana voi lain mukaan toimia kunta tai muu yhteisö. Palvelunantaja voi toimia yhteistyössä vain adoptiolautakunnan hyväksymän ulkomaisen palvelunantajan kanssa. Muut palvelunantajat Suomessa ovat Interpedia ry ja Pelastakaa Lapset ry.

Kansainvälisen adoptiopalvelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

Kansainvälinen adoptiotoiminta ei kuulu kunnan lakisääteisiin velvoitteisiin. Toiminnasta aiheutuvat kustannukset katetaan adoptionhakijoilta perittävillä palvelumaksuilla. Palvelumaksu on ollut 4 300 euroa vuoden 2013 alusta lukien. Lisäksi jatkoluvan hakemisesta peritään 300 euroa hakukerralta. Adoptionhakijat maksavat lisäksi asiakirjojen käännettämisestä ja laillistamisesta ym. aiheutuvat kustannukset.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan kansainvälisellä adoptiopalvelulla on nykyisin yhteistyösuhteet Bulgariaan, Thaimaahan, Etelä-Afrikkaan ja Viroon.

Adoptiopalvelun toimintaympäristössä on tapahtunut muutoksia, joiden vuoksi kansainväliseen adoptioon tulevien lasten määrä on voimakkaasti vähentynyt. Kohdemaissa lapsi voidaan yhä useammin adoptoida kotimaassaan tai muulla tavoin sijoittaa omaan kotimaahansa. Myös kohdemaissa tapahtuneet muutokset lainsäädännössä ja järjestöjen toiminnassa ovat vaikuttaneet kansainväliseen adoptioon tulevien lasten määrän voimakkaaseen vähenemiseen.

Kansainvälisesti adoptoitujen lasten määrä on vähentynyt jo useamman vuoden ajan. Vuonna 2005 Suomeen adoptoitiin kansainvälisesti 308 lasta. Viisi vuotta myöhemmin kansainvälisesti adoptoituja lapsia oli 160. Tänä vuonna adoptioon tulevien lasten määrän arvioidaan olevan 83. Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden viraston kautta adoptioon tulevien lasten määrä vähenee arvion mukaan noin puoleen edellisvuodesta. Interpedia ry ja Pelastakaa Lapset ry arvioivat lasten määrän vähentyvän noin 30 % edellisvuodesta. Lisätietoja kansainvälisestä adoptiosta on liitteenä.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virasto, Interpedia ry ja Pelastakaa Lapset ry ovat neuvotelleet kansainvälisen adoptiopalvelun toimintaedellytysten turvaamisesta muuttuneessa tilanteessa. Yhteinen näkemys on, että adoptiotoiminnan sisällöllinen kehittäminen edellyttää resurssien ja osaamisen keskittämistä. Näin voidaan turvata adoptiota hakevien perheiden joustava ja asiantunteva palvelu sekä adoptioon tulevien lasten etu myös tulevaisuudessa. Kansainvälisen adoption kohdemaat edellyttävät nykyistä tiiviimpää yhteistyötä adoptiotoimijoiden kanssa, mikä myös puoltaa keskittämistä.

Kansainvälinen adoptiotoiminta on vahvasti järjestöjen toimintaa ja myös Suomessa järjestöt hoitavat jo nyt valtaosan kansainvälisestä adoptiotoiminnasta. Muuttuneessa tilanteessa on perusteltua pyrkiä turvaamaan adoptiotoimintaan erikoistuneiden vahvojen järjestöjen toimintaedellytykset. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden viraston kansainvälisellä adoptiopalvelulla on nykyisin Viroa lukuun ottamatta samat kohdemaat kuin Interpedia ry:llä ja Pelastakaa Lapset ry:llä.

Nyt haettava jatkolupa ei velvoita Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virastoa jatkamaan palvelun antamista koko lupakauden ajan. Tarkoitus on yhteistyössä Interpedia ry:n ja Pelastakaa Lapset ry:n kanssa valmistella vuoden 2016 aikana Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden viraston kansainvälisen adoptiopalvelun luovutus näille järjestöille. Valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaana olevien adoptionhakijoiden palvelun ja kohdemaissa tehtävän yhteistyön jatkuvuuden sekä henkilöstön aseman turvaamiseen. Sosiaali- ja terveystieteiden virasto on todennut, että kaikki kaupungin nykyiset kansainvälisen adoption asiakkuudet hoidetaan huolellisesti loppuun asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Räty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

23.11.2015

Stj/2

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kertomus kansainvälisestä adoptiosta 2015
- 2 Adoptiotilasto

Otteet

Ote
Adoptiolautakunta

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveystyövirasto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.11.2015 § 331

HEL 2015-010845 T 05 02 09

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että adoptiolautakunnalta haetaan lupaa kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen lain sallimaksi viideksi vuodeksi 1.1.2016 alkaen.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Katja Niemelä, perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 43420
katja.niemela(a)hel.fi